

HERNING
ER
LOKAL
KLIMAHANDLING

KLIMAPLAN FOR HERNING KOMMUNE

- KORT FORTALT

[herning.dk/klimaplan](https:// herning.dk/klimaplan)

INDLEDNING

Formålet med klimaplanen er at reducere klimapåvirkningen i vores område og imødegå de klimaforandringer, som kommer.

Det er vigtigt for den grønne omstilling, at planen bliver til virkelighed. Det kræver mod, omstillingsparathed, vedholdenhed og samarbejde på tværs af organisationer og samfund.

Partnerskaber og samarbejde med virksomheder, uddannelsesinstitutioner, foreninger og borgere er afgørende for, at vi kan lykkes med planen. Når vi arbejder sammen om fælles mål og retning, kan vi opnå stor handlekraft og gøre en forskel for klimaet og vores verden.

VORES STÅSTED

Herning Kommune er kendetegnet ved fællesskab, mod og handlekraft. De egenskaber har historisk set altid været til stede, og har gjort Herning Kommune til det, den er i dag.

I dag står vi som samfund overfor en enorm klimaopgave, hvor vi i fællesskab skal arbejde for at begrænse den globale opvarmning, mindske de fremtidige klimaforandringer samt sikre robusthed overfor de klimaforandringer, som allerede er sket, og de som kommer.

I Herning Kommune ønsker vi at gøre vores for at bidrage til at skabe løsninger og bæredygtig udvikling og på den måde tage ansvar for fremtiden.

Med Paris-aftalen i 2015 forpligtede en stor del af verdens lande sig til et mål om at holde jordens temperaturstigning på under 1,5 grader.

Med Herning Byråds beslutning om at deltage i DK2020 partnerskabet, har Herning Kommune udarbejdet en klimaplan, som lever op til internationalt anerkendte retningslinjer for klimaplanlægning og med ambitiøse mål for CO2-reduktion og klimatilpasning i overensstemmelse med Paris-aftalen.

VORES KLIMAPLAN

Sammen med resten af verden vil vi reducere udledningen af drivhusgasser. Herning Kommunes klimaplan viser retningen for vores lokale bidrag. Målet er, at vi i 2030 skal have reduceret udledningen af drivhusgasser med 70% i forhold til 1990. Senest i 2050 skal vi være en klimaneutral kommune.

Det er en stor reduktion på kort tid. Der er derfor brug for, at vi arbejder ambitiøst og hurtigt. Der er også brug for, at vi arbejder sammen på tværs. Partnerskaber og samarbejde med virksomheder, uddannelsesinstitutioner, foreninger og borgere er grundlaget for, at planen kan blive til virkelighed. Vi skal lykkes i fællesskab.

Reduktionen skal i Herning Kommunes område findes inden for syv områder:

- ✦ Landbrug og arealanvendelse
- ✦ Transport og mobilitet
- ✦ Energi
- ✦ Genbrug og affald
- ✦ Bæredygtig levevis
- ✦ Virksomheders grønne omstilling
- ✦ Herning Kommune som virksomhed

For at blive en klimarobust kommune arbejder vi også målrettet med klimatilpasning, så borgere og samfundsmæssige værdier sikres bedst muligt mod klimamæssige forandringer.

Vores fire indsatsområder inden for klimatilpasning er:

- ✦ Vand
- ✦ Tørke
- ✦ Hede
- ✦ Vind

KLIMAPLANENS MÅL OG DELMÅL

2025:	En samlet reduktion af drivhusgasser på 50-54%
2030:	En samlet reduktion af drivhusgasser på 70%
Inden for skov- og landbrugssektoren er målet 55-65%
2045:	Fuldstændig klimaneutral kommune. Drivhusgasser, der ikke kan reduceres, kompenseres.

Herning Kommunes mål for reduktion af CO₂ skal ses ud fra en baseline, som er den estimerede CO₂-udledning i Herning Kommune i 1990.

I alt blev der udledt knap 1.650.000 ton CO₂ i Herning Kommune i 1990. Kommunens samlede udledning er faldet med godt 30% siden 1990.

Med gennemførelse af klimaplanens indsatser vil udledning i Herning Kommune være på ca. 775.000 ton i 2030 og 527.000 ton i 2050.

Der er en del indsatser i klimaplanen, hvor det ikke har været muligt at beregne reduktionseffekten. Klimaplanens reelle effekt på CO₂-udledningen vil derfor være større, end beregningerne viser.

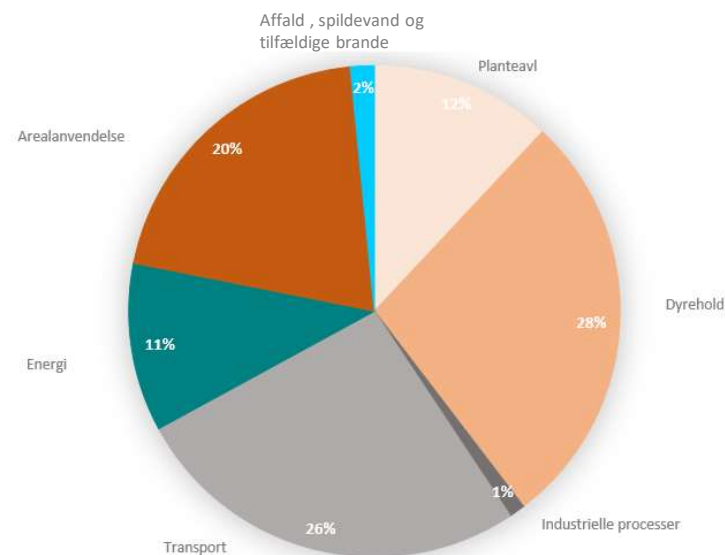
HVOR LANGT ER VI?

Herning Kommunes nyeste klima- og energiregnskab viser, at den samlede udledning i kommunen på årsbasis er knap 1.130.000 ton CO₂*.

Udledningen kommer fra syv sektorer: Planteavl, Dyrehold, Industrielle processer, Transport, Energi, Arealanvendelse samt Affald, spildevand og tilfældige brande.

For at nå reduktionsmålet i 2030 på 70% skal den samlede udledning reduceres til maksimalt 493.000 ton CO₂ årligt. Der skal derfor igangsættes en række indsatser, som skal føre til CO₂-reduktioner.

Aktiviteterne i klimaplanen fra 2022 vil medføre en CO₂-reduktion på 53% i 2030 og 68% i 2050. Vi når dermed ikke i mål med den nuværende plan. Derfor kommer vi også fremadrettet til at arbejde ambitiøst med at finde nye indsatser – det vil ske i samarbejde med borgere og erhvervsliv.

*Tal fra 2018

herning.dk/klimaplan

VORES MÅL FOR REDUKTION I LANDBRUGET

2030: 55-65% reduktion af landbrugets udledning af drivhusgasser

2050: Yderligere reduktioner, klimaneutral kommune

VORES VEJ MOD MÅLET

- ❖ Et mere klima- og miljøvenligt landbrug, der er økonomisk bæredygtigt
- ❖ Klimavenlig arealanvendelse, der balancerer hensyn til landbrug, natur, biodiversitet, rekreative interesser og energiformål
- ❖ Fokus på at anvende innovation, nytænkning og forskning for at sikre fortsat udvikling af landbruget

LANDBRUG OG AREALANVENDELSE

Med ca. 85.000 ha landbrugsjord fylder landbruget meget i Herning Kommune.

Det er også fra landbruget, den største udledning af drivhusgasser sker. Næsten 60 % af kommunens samlede CO2-udledning kom i 2018 fra landbruget.

Vi vil som kommune understøtte udviklingen mod et mere klima- og miljøvenligt landbrug, der er økonomisk bæredygtigt. Afsættet er en åben og konstruktiv dialog, blandt andet med fokus på realisering af nye teknologiske muligheder, efterhånden som de opstår.

Eksempler på indsatser:

- ❖ Partnerskab med landbruget og Ikast-Brande Kommune
- ❖ Strategi for hvordan vi sikrer, at arealerne i det åbne land anvendes bedst muligt og multifunktionelt
- ❖ Styrket dialog med landbrugserhvervet
- ❖ Større biogasproduktion
- ❖ Øget skovrejsning
- ❖ Udtagning af kulstofrige lavbundslande

A nighttime photograph of a road scene. On the left, a person in a high-visibility vest is walking. In the center, a yellow bus is moving, its lights blurred. The background shows trees and a building under a dark sky with a street lamp visible in the top left.

TRANSPORT OG MOBILITET

I Herning Kommune kommer cirka en fjerdedel af den samlede udledning af drivhusgasser fra transportsektoren.

Vi kan blandt andet mindske udledningen ved at arbejde med samkørsel, delebiler og skift til el-biler. Der er også potentiale i bedre muligheder for at gå og cykle, så det giver mening at fravælge bilen til de kortere ture.

Samtidig vil vi understøtte en mere bæredygtig varetransport.

Eksempler på indsatser:

- Øget synlighed og kommunikation af kollektive trafikmuligheder
- Fremme elektrificering af personbiler og kollektiv transport
- Fremme forhold for cyklister, gående og kollektiv transport
- Fremme delebilisme og delecyclisme
- Samarbejde vedrørende grøn omstilling af vare- og lastbiltransport

VORES MÅL FOR REDUKTION PÅ TRANSPORTOMRÅDET

2030:	70% reduktion i udledninger fra transport
2050:	100% reduktion i udledninger fra transport

VORES VEJ MOD MÅLET:

- ❖ Skift af teknologi og drivmidler i persontransport
- ❖ Fremme klimavenlig persontransport
- ❖ Skifte teknologi og drivmidler i vare- og lastbiltrafik

ENERGI

I 2030 skal energi- og varmemeforbruget i hele Herning Kommunes område stamme 100% fra vedvarende energikilder.

For at kunne opfylde den målsætning er det en forudsætning, at der produceres mere vedvarende energi lokalt i kommunen. Det er også en forudsætning, at omstilling fra gas og olie understøttes, samtidig med at den grønne fjernvarme udbygges og fortættes.

Derfor ønsker vi nye områder til vedvarende energi såsom vindmøller, solenergi, biogas, biomasse og brintproduktion.

En god borgerinddragelse skal sikre, at borgerne involveres i de nye projekter.

Det handler dog ikke kun om produktion af energi. Erfaringerne viser, at der for både borgere og virksomheder er penge og CO2-reduktioner at hente ved at energioptimere - både på kort og på langt sigt.

Eksempler på indsatser:

- Udfasning af fossile brændsler på fjernvarmeværkerne
- Udbygning af fjernvarmeforsynede områder
- Strategisk energi- og varmeplan
- Planlægning for opstilling af vindmøller og solceller
- Fremme reduceret og intelligent energiforbrug hos borgere, virksomheder og kommune
- Udbredelse af lokale energi- og varmefællesskaber

VORES MÅL FOR REDUKTION PÅ ENERGIOMRÅDET

- 2030:** El- og varmeforsyningen skal baseres 100% på vedvarende energi
- 2050:** Herning Kommunes område skal være selvforsynende med vedvarende energi, og også gerne kunne levere til andre.

VORES VEJ MOD MÅLET

- ❖ Fossilfri energi- og varmeproduktion, hvor el- og varmeforsyning er baseret på 100% vedvarende energi
- ❖ Bidrage til produktion af bæredygtigt brændstof

GENBRUG OG AFFALD

I de seneste mange år har borgerne i Herning Kommune sorteret affald. Der har været – og er fortsat – fokus på sortering, genanvendelse og minimering af affald.

Jo mere affald, vi genanvender, jo lavere bliver CO₂-udledningen fra både afbrænding af affald, nyproduktion og udvinding af råstoffer.

Der kan være klimagevinster at hente, når affaldet går fra at være et problem til at være en værdifuld ressource, som virksomheder og forbrugere kan genanvende i nye produkter.

Eksempler på indsatser:

- ✱ Indsamling i ti affaldstyper (inkl. tekstilaffald)
- ✱ Sortering og genanvendelse af erhvervsaffald
- ✱ Formidling, undervisning og adfærd
- ✱ Affaldssortering i det offentlige rum
- ✱ Genbrug af byggematerialer for borgere og virksomheder
- ✱ CO₂-fangst på forbrændingsanlæg i Esbjerg og Kolding

VORES MÅL FOR REDUKTION PÅ AFFALDSOMRÅDET

- 2025:** 55 % af husholdningsaffaldet genanvendes
- 2030:** 60 % af husholdningsaffaldet genanvendes. Udsortering af 80 % plastik fra forbrænding. Affaldssektoren er klimaneutral
- 2035:** 65 % af husholdningsaffaldet genanvendes

VORES VEJ MOD MÅLET

- ❖ Bedre affaldssortering og mere genbrug
- ❖ Bedre affaldsbehandling og genanvendelse

VORES MÅL FOR BÆREDYGTIG LEVEVIS

- 2025:** Borgerne i Herning Kommune er klimakompetente
- 2025:** Alle børn i daginstitutioner og skoler får viden om klimavenlig adfærd

VORES VEJ MOD MÅLET

- ❖ Aktivering og mobilisering af borgere og lokale fællesskaber
- ❖ Fokus på bæredygtighed og klima i dagtilbud og skoler
- ❖ Grønne midtbyer og bæredygtig planlægning

BÆREDYGTIG LEVEVIS

Danmark er et af de lande i verden, som har den højeste CO2-udledning pr. borger.

Fra vores undersøgelser ved vi, at mange borgere i Herning Kommune ønsker at gøre en indsats for at leve mere bæredygtigt. Men samtidig udtrykker de en mangel på viden om hvilke handlinger og adfærd, der har en effekt.

Herning Kommune vil derfor sætte indsatser i gang, som kan hjælpe borgerne til at blive klimakompetente medspillere i den grønne omstilling.

I det arbejde er det vigtigt at nå bredt ud i Herning Kommunes geografi samt ud til eksempelvis foreningslivet og de lokale fællesskaber i kommunens byer.

Dagtilbuddenes og skolars arbejde med FN's 17 verdensmål, bæredygtighed og klima skal styrkes, så børnene i Herning Kommune tidligt lærer om klimavenlig adfærd.

Eksempler på indsatser:

- ❖ Borgerinvolvering, mobilisering og fællesskab
- ❖ Vejledning, rådgivning og inspiration til borgere om klimavenlige valg
- ❖ Inspirationskatalog for bæredygtig levevis
- ❖ Undervisning i klima og bæredygtighed tilpasset alder og kompetenceniveau
- ❖ Grønne forbindelser og byrum
- ❖ Bæredygtighed og klima i den fysiske planlægning

VIRKSOMHEDERS GRØNNE OMSTILLING

Den grønne omstilling rummer på den ene side store potentialer for grøn vækst og beskæftigelse, og på den anden side også behov for nytænkning og investeringer for at omstille til mere klimavenlig produktion.

Vi tror på, at det er gennem samarbejde, vi skaber bæredygtig udvikling og vækst.

Herning Kommune vil derfor facilitere fællesskaber og partnerskaber på tværs af brancher, vidensinstitutioner, aktører og interessenter.

Vi vil understøtte markedsdrevne initiativer og arbejde for at fjerne forhindringer for virksomhedernes grønne omstilling.

Eksempler på indsatser:

- ✦ Styrkeposition indenfor brintteknologi
- ✦ ReHub Herning (strategisk samarbejde indenfor tekstilområdet)
- ✦ SorTex – nyttiggørelse af tekstilaffald gennem for-sortering
- ✦ Fokus på bæredygtighed og klima i events
- ✦ Grønne forretningsplaner og mulighedskatalog for grøn omstilling
- ✦ Synliggøre gode initiativer og historier på tværs af brancher

VORES MÅL FOR VIRKSOMHEDERS GRØNNE OMSTILLING

2030: En stærk position inden for grøn omstilling giver virksomhederne en konkurrencefordel

VORES VEJ MOD MÅLET

- ❖ Partnerskaber og symbioser som fundament for innovation og virksomheders grønne omstilling
- ❖ Omstilling og bæredygtige kompetencer

VORES MÅL FOR KOMMUNEN SOM VIRKSOMHED

- 2030:** 70% reduktion af CO2 udledninger fra Herning Kommune som virksomhed
- 2050:** Klimaneutral kommune

VORES VEJ MOD MÅLET

- ❖ Lave en grøn forretningsplan for kommunen som virksomhed
- ❖ Medarbejdere som klimakompetente ambassadører

HERNING KOMMUNE SOM VIRKSOMHED

I de seneste år har Herning Kommune iværksat mange bæredygtige initiativer.

Blandt andet har vi oprettet Bæredygtig Herning og udskiftet bybusserne til el-busser. Men der skal mere fart på Herning Kommunes grønne omstilling.

De kommende år vil vi derfor igangsætte aktiviteter, som sikrer, at vi også selv lever op til de målsætninger, vi har sat for resten af vores kommune.

Vi vil også prioritere, at alle medarbejderne i Herning Kommune får viden, som gør dem i stand til at træffe klimabevidste valg.

Indsatser:

- ✦ Udarbejde en grøn forretningsplan for Herning Kommune som virksomhed
- ✦ Medarbejdere som klimakompetente ambassadører

VAND

Vi skal ruste os til at blive en klimarobust kommune. Det gør vi ved at investere i klimatilpasning for at forebygge og minimere skader og omkostninger, som følger af et klima i forandring.

Klimatilpasning sker i et tæt samarbejde med Herning Vand A/S, borgere, virksomheder og andre interessenter.

Herning Kommune vil imødegå klimaudfordringen med positive, rekreative tiltag, der gavner kommunens borgere og virksomheder. Det sker blandt andet via LAR-løsninger (Lokal Afledning af Regnvand), hvor vi håndterer regnvand lokalt i stedet for at lede vandet via regnvandskloakken.

Eksempler på indsatser:

- ✦ Ny klimatilpasningsplan som medtager risici relateret til vand, hede, tørke og vind
- ✦ Håndtering af højtstående grundvand
- ✦ Klimatilpasset planlægning
- ✦ Sikring af den blå-grønne infrastruktur i Herning by
- ✦ Sammentænkning af klimatilpasning og oversvømmelse af lavbundsarealer
- ✦ Regnvand og spildevand hver for sig
- ✦ Information til borgere og virksomheder om kommende klimaændringer og mulige løsningstiltag, hvor ejer selv har ansvar

VORES MÅL FOR KLIMATILPASNING

Sikre en klimarobust kommune i fremtiden til glæde og gavn for kommunens borgere, virksomheder og miljø.

VORES VEJ MOD MÅLET

- ❖ Udnytte klimaudfordringen positivt med rekreative tiltag til glæde for kommunens borgere og virksomheder
- ❖ Se muligheder i de kommende klimaændringer
- ❖ Beskytte kommunens byggerier, infrastruktur, jordbrug og landskab
- ❖ Sætte fokus på at håndtere regnvand og grundvand
- ❖ Forebygge mod oversvømmelser med lokale løsninger

VORES MÅL FOR KLIMATILPASNING

Sikre en klimarobust kommune i fremtiden til glæde og gavn for kommunens borgere, virksomheder og miljø.

VORES VEJ MOD MÅLET

- ❖ Mindske risiko for naturbrande
- ❖ Mindske risiko for udtørring af vandløb
- ❖ Sikring og prioritering af vandressourcer
- ❖ Påvirkning af mikroklimaet gennem byudvikling
- ❖ Indsats over for den enkelte borger
- ❖ Forebyggelse af stormfald
- ❖ Indsats over for borgere, trafikanter, infrastruktur og ejendomme

TØRKE, HEDE OG VIND

Herning Kommunes beliggenhed gør, at klimaforandringerne primært kommer til at give udfordringer i forhold til håndteringen af vand.

Dog vil vi fremover få flere og længere perioder med tørke og hede, hvor især sårbare samfundsgrupper kan blive udsatte.

Klimarisici kan få indvirkning på områder som vandingsbehov, afgrødevalg og brandfare, ligesom risikoen for naturbrande vil stige.

For at sikre, at Herning Kommune fremadrettet bliver en klimarobust kommune, vil vi opdatere vores beredskabsplaner i takt med ændringerne i klimaet.

Samtidig vil vi informere borgere om, hvordan de kan gøre deres ejendom mere robust overfor følgerne af tørke, hede og vind.

Eksempler på indsatser:

- ✦ Beredskabsplan for vandindvinding under tørke
- ✦ Træplantning langs små vandløb
- ✦ Planlægning med grønne tage
- ✦ Vurdere behov for særskilte beredskabsplaner i forbindelse med tørke, hedebølge og høje vindhastigheder
- ✦ Det rigtige træ, det rigtige sted – en højere andel af klimatolerante træer

KLIMAPLANENS MERVÆRDIER

- ❖ Bæredygtighed
- ❖ Vækst og arbejdspladser
- ❖ Biodiversitet
- ❖ Rekreative værdier
- ❖ Sundhed
- ❖ Lighed

MERVÆRDIER OG OPFØLGNING

I arbejdet med at gennemføre klimaplanen tror vi på, at der er potentiale for at opnå en række merværdier. På den måde kan klimaindsatsen være med til at styrke rammerne for det gode liv, for naturen og for Herning som dynamisk erhvervskommune

Vi vil have fokus på at:

- ☛ Styrke den bredere bæredygtige udvikling
- ☛ Styrke vækst og arbejdspladser gennem et udviklingsorienteret fokus på den grønne omstilling
- ☛ Indtænke, og i størst muligt omfang tilgodese, hensynet til biodiversitet
- ☛ Indtænke og styrke varieret natur og landskaber med plads til udvikling og oplevelser
- ☛ Sikre, at klimatiltag bidrager til at fremme sundhed og trivsel
- ☛ Fremme lighed, lige adgang og muligheder

Med klimaplanens nuværende indsatser kan vi i dag ikke nå de opstillede mål for reduktion af CO₂.

Hvert år vil der derfor blive fulgt op på planen, og vi vil arbejde ambitiøst med at finde flere indsatser, der kan bringe os tættere på at nå målet om en CO₂-reduktion på 70% i 2030, klimarobusthed og klimaneutralitet i 2045.

Læs hele udgivelsen "Klimaplan for Herning Kommune" på [herning.dk/klimaplan](https:// herning.dk/klimaplan)

Herning
Kommune